

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 6P/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322200353
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Petříková
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4322200353.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou Petříkovou, vo veci starostlivosti o mal. dieťa: A., t.č. v Reedukačnom centre Sološnica, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: S., otec neuvedený, za účasti J. bytom S. a Okresnej prokuratúry Levice, o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Súd **z r u š u j e** náhradnú osobnú starostlivosť u mal. A. nariadenú rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/334/2016-62 zo dňa 10.10.2017.

II. Súd **n a r i a d ť u j e** u mal. A. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centra Sološnica, 906 37 Sološnica 3.

III. Matka je **p o v i n n á** prispievať na výživu mal. Francesca sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na maloleté, nezaopatrované dieťa vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Sološnica.

IV. Súd **z r u š u j e** neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Levice č.k. 6P/6/2022-11 zo dňa 20.01.2022.

V. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice v návrhu podanom dňa 27.1.2022 žiadal zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť u mal. A. a nariadiť u maloletého ústavnú starostlivosť. Ako úrad uviedol, mal. dieťa pochádza z mimomanželského vzťahu matky, pričom otec je neuvedený. Matka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. Y. a mal. S.. V evidencii detí s poruchami správania je mal. A. od septembra 2017, kedy sa dopustil priestupku proti majetku. Rozsudkom OS Levice, č. k. 10P/334/2016-62, zo dňa bol mal. Francesco spolu so svojimi súrodencami zverený do náhradnej osobnej starostlivosti J. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 12. 12. 2017. Mal. A. má problémové správanie, sú s ním výchovné problémy. Aj z toho dôvodu bol v minulosti umiestnený do Súkromného LVS Senec, kde mu bolo nariadené výchovné opatrenie, č.k. 6P/141/2018-40. Výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Maloletý sa vrátil späť k rodine koncom júna 2019. V roku 2020 sa dopustil opakovanej trestnej činnosti zločinu lúpeže spolupáchatelstvom. Bol stíhaný väzobne do 08.03.2021, kedy bol rozhodnutím Krajskej prokuratúry v Nitre prepustený na slobodu. Mal. A. ukončil v minulom školskom roku 2020/2021 povinnú školskú dochádzku na ZŠ v Tekovských Lužanoch. Ďalej v štúdiu nepokračuje. Podľa vyjadrenia p. J. maloletý odchádzal z domu a zdržiaval sa v spoločnosti mládeže v Tekovských Lužanoch. Fajčil, pil nadmerné množstvo kávy a podľa jej názoru prišiel tiež do kontaktu s omamnými prchavými látkami. Domov sa vracal v skorých ranných hodinách. Koncom roka 2021 odišiel k príbuzným zo strany otca jeho

súrodencov do Šurian. Dňa 11.01.2022 bol prijatý na detské oddelenie NsP Levice, Nemocnica Agel, kedy sám vo večerných hodinách vyhľadal pohotovostnú ambulanciu. Mal tiež pozitívny výsledok PCR testu na Covid 19. J. jeho výchovu nezvláda, má obavy, že maloletý ju nebude rešpektovať a bude naďalej odchádzať z domu. Momentálne sa na základe neodkladného opatrenia nachádza v Reedukačnom centre Sološnica a za daných okolností nie je jeho návrat do domáceho prostredia vhodný.

2. Uznesením Okresného súdu Levice č.k. 6P/6/2022-11 zo dňa 20.1.2022 súd neodkladným opatrením nariadil J. odovzdať mal. A. do starostlivosti Reedukačného centra Sološnica, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov. Neodkladné opatrenie sa stalo vykonateľným dňa 20.1.2022 a nadobudlo právoplatnosť dňa 14.3.2022

3. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 10P/334/2016-62 zo dňa 10.10.2017, právoplatným dňa 12.12.2017, boli mal. deti N.: Y. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti J., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu ako rodičia. Právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/141/2018-54 zo dňa 07.11.2018, právoplatným dňa 06.12.2018, bol mal. A. dočasne odňatý zo starostlivosti J. a bolo mu nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu Senec, na obdobie 6 mesiacov, za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Zároveň súd Magdaléne Lakatošovej uložil povinnosť spolupracovať so Súkromným liečebno-výchovným sanatóriom Senec a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Výchovné opatrenie splnilo svoj účel a maloletý sa vrátil do domáceho prostredia.

5. Na pojednávaní kolízna opatrovníčka zotrvala na tvrdenia uvedených v podanom návrhu. Doplnila, že aj aktuálne je maloletý na úteku z RC, svojvoľne opustil zariadenie, je po ňom vyhlásené pátranie celoštátne. Mal. A. je vyšetrovaný v dvoch trestných veciach, bol stíhaný aj väzobne. Aktuálne nepácha priestupkovú ani trestnú činnosť, avšak nedokáže sa zaradiť do rodinného príp. náhradného rodinného života. Je zrejmé, že často opúšťal domácnosť i bez dovolenia príbuzných. Vyvrcholilo to až v januári t.r., kedy sa ocitol sám bez dospeléj osoby a vyhľadal lekársku pomoc. Mal. fajčí, má skúsenosti s alkoholom a z prepúšťacej správy a z toxikologickej správy je zrejmé, že mal v sebe stopy návykových látok, preto nariadenie ústavnej starostlivosti v RC vidí ako jediné riešenie k naštartovaniu procesu reedukácie. Nie je možné zverenie mal. do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby, pretože takúto sa nepodarilo nájsť najmä vzhľadom k jeho výchovným problémom. Mal. absolvoval aj liečebný pobyt v súkromnom LVS v Senci na základe výchovného opatrenia na prelome rokov 2018 až dokonca šk. roka 2019, tento pobyt absolvoval úspešne, vrátil sa do rodinného prostredia, v šk. roku 2019/2020 navštevoval ZŠ v Tekovských Lužanoch. Následne došlo k nástupu pandémie Covid-19, školy prešli na dištančné vyučovanie a práve toto bolo obdobie, kedy sa dopustil závažnej trestnej činnosti a bol stíhaný aj väzobne. Pre mal. je práve pobyt v inštitucionálnom zariadení v súčasnosti jediným možným východiskom aj s ohľadom na to, že v LVS bol jeho pobyt výrazne úspešný.

6. J., ktorej bol mal. A. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, na pojednávaní vypovedala, že A. je v jej starostlivosti už asi 7 rokov, jeho správanie sa začalo zhoršovať hlavne od 15 rokov. Mal takých kamarátov, ktorí nerobili dobrotu. Prestal rešpektovať aj ju, mohla mu čokoľvek povedať, neposlúchal, robil si čo chcel, odišiel kedy chcel, aj keď mu to zakázala. Do školy chodil pravidelne, vždy prišiel zo školy aj domov, najedol sa, zdržal sa možno dve hodiny a odišiel s kamarátmi. Stávalo sa, že sa vracal domov neskoro, dokonca bol niekedy preč celé noci a vrátil sa o 6. hodine ráno. Chodil aj k svojej vlastnej starej mame do Šurian, ale ani tá mu už nevedela rozkázať, dokonca aj ona telefonovala, že jej ukradol mobil, takže robil zle aj tam. Túlal sa po Leviciach, najmä na Ladislavovom dvore. J. súhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a s nariadením ústavnej, pretože je toho už priveľa a ďalej s ním už takto nevláde. Kúpovala mu aj nové mikiny, do školy chodil vždy pekne čisto oblečený, ale bol schopný tieto mikiny predať, vrátiť sa v starých, len aby získal peniaze.

7. Zo správy Reedukačného centra Sološnica zo dňa 10.2.2022 bolo zistené, že mal. A. je šk. roku 2021/22 zaradený v 1. ročníku SOŠ pri RC Sološnica v učebnom odbore strojárka výroba. Celkové správanie v škole má zatiaľ dominantné, zaraďuje sa k negatívnej skupine. Vzťahy s rovesníkmi má

vyrovnané až vodcovské. Na úseku z vyučovania aj výchovy je jeho celkové správanie účelové, vtieravé, snaží sa, aby nefiguroval v problémoch, aspoň sa tak navonok prezentuje. Je ľahko ovplyvniteľný, vzťahy má najmä s najsilnejšími rovesníkmi, neštíti sa ani fyzickej agresie, aby zapadol a zapáčil sa im. Avšak keď nie je v spoločnosti silnejších, nepotrebuje sa predvádzať. Hneď prvý deň v RC neuposlúchol pokyn (odmietol vstávať), porušil BOZP, kedy fajčil ráno na šatni a mal nevhodné správanie voči vychovávateľovi. Je chválenkár. Pridelené rajóny zvláda bez problémov, poctivo a dôkladne. Medzi jeho záľuby patrí šport, je súťaživý. Zatiaľ akceptuje dospelých, snaží sa prezentovať ako ústretový, ale začínajú sa prejavovať prvky žoviálneho správania voči dospelým, skúša hranice. V individuálnom kontakte je samostatný, komunikatívny. K zadaným úlohám pristupuje sebedovomo so snahou o podanie primeraného výkonu. Na zariadenie sa adaptoval hneď po nástupe, nemal žiadne ťažkosti s nadväzovaním nových vzťahov. Ráta s možnosťou dlhšieho pobytu v zariadení, až do plnoletosti. Uvedomuje si závažnosť skutkov, ktorých sa dopustil v minulosti, ako aj následkov, ktoré z toho vyplývajú. Taktiež si je vedomý svojej neprimeranej agresivity pod vplyvom alkoholu a drog. Osobnostne jedná bezprostredne, s túžbou po spoločenskom uznaní, je spolupracujúci, sebedovomo sa presadzuje, upozorňuje na seba, pýta si pochvalu a ocenenie zo strany dospelých. Rozhoduje sa po svojom, smelo. Robí si žarty, rád sa smeje, čím si získal viacerých chovancov. Svojou bezprostrednosťou sa neraz dostane do situácie kedy nevníma hroziace nebezpečenstvo. K ľuďom sa snaží pristupovať v zmysle „aký je človek ku mne, taký som ja k nemu“. Má primerané životné ciele, momentálne plány do budúcnosti. V minulosti mal naordinované psychiatrické lieky, ktoré neužíval. Aktuálne nie je dispenzarizovaný v žiadnej ambulancii.

8. Matka mal. dieťaťa sa zdržiava na neznámom mieste. Trvalý pobyt má evidovaný na obci Plavé Vozokany, ale už viac rokov sa v obci nezdržiava a ani do obce nechodí, nepreberá si poštu, neplatí poplatok za komunálny odpad. Obec o nej nemá žiadne informácie. Matka nie registrovaná ako zamestnanec alebo SZČO v Sociálnej poisťovni, nie sú jej vyplácané žiadne dôchodkové, nemocenské ani iné dávky. V evidencii uchádzačov o zamestnanie Úradu práce Levice bola vedená naposledy v období od 5.2.2020 do 21.7.2021 a od 1.5.2020 do 30.6.2020 bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi v sume 66,30 €.

9. Podľa 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

11. Podľa § 54 ods. 2 písm. b), c) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

12. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo § podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

13. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že je jednoznačne v záujme mal. A. nariadenie ústavnej starostlivosti a jeho umiestnenie v režimovom zariadení. Prakticky od 15. roku jeho veku sa začali prejavovať vážne výchovné problémy, ktoré sa postupne stupňovali až dospeli k páchaniu trestnej činnosti, dokonca bol maloletý stíhaný väzobne. Výchovu dieťaťa už nezvládala ani J. ktorej bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a strávil u nej takmer sedem rokov. Mal. A. už pobyt v zariadení LVS nariadený mal na základe výchovného opatrenia, ktoré nadmieru splnilo svoj účel. Ak sa však dostane do spoločnosti nevhodných ľudí, snaží sa medzi nich zapadnúť, vyvýšiť sa, neštíti sa ani agresie, hlavne ak sa dostane pod vplyv alkoholu a drog, s ktorými už má skúsenosti. Uvedené súd považuje za vážne dôvody na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie starostlivosti ústavnej, s čím sa stotožnila aj prokurátorka.

22. Matke súd uložil povinnosť prispievať na výživu syna v minimálnom zákonom stanovenom rozsahu, vzhľadom na jej príjmové pomery.

23. Súd zároveň zrušil neodkladné opatrenie, pretože nariadením ústavnej starostlivosti pomínuli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

24. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Levice, v piatich písomných vyhotoveniach.

Odvolanie len proti odôvodneniu nie je prípustné.

V odvolaní má byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a datované.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.